

PRAKTISCHE GIDS

Certificeringssysteem CERTISYS®

Biologische productiemethode

Inhoudstafel

1. Definities	3
2. Starten met biologische landbouw	4
3. Schema van het certificeringsproces	5
4. Certificeringsprocedure.....	6
4.1 Initiële audit: accreditatie	6
4.2 Hernieuwingsaudit.....	7
4.3 Uitbreiding of beperking van het toepassingsgebied van de certificering	7
5. Kwaliteitssysteem.....	8
6. Het Onpartijdigheidscomité	9
7. Certificering: betrouwbaar en nauwkeurig.....	9
8. Beroepsprocedure.....	13

1. Definities

Marktdeelnemer:

Natuurlijke persoon of rechtspersoon die producten uit de biologische landbouw produceert, verwerkt, verdeelt, verpakt of uit een derde land invoert om ze in de handel te brengen of die deze producten zelf in de handel brengt. [art. 3.13 van Verordening EU 2018/848]

Certificering (in het kader van de biologische productie):

Geheel van acties uitgevoerd door CERTISYS® om aan te tonen dat een product of producten, evenals de overeenkomstige productietechnieken in overeenstemming zijn met de wetgeving aangaande de biologische landbouw met betrekking tot dat product of die producten.

- 📍 De controles die CERTISYS® verricht betreffen het nagaan of de marktdeelnemer de verbintenis die hij heeft aangegaan met betrekking tot het naleven van de biologische productieregels respecteert. Na deze controle en indien de wettelijke vereisten nageleefd zijn, worden aan de marktdeelnemer certificatie-documenten afgeleverd die formeel bevestigen dat hij in overeenstemming met de biologische productienormen werkt.
- 📍 Het controleverslag houdt alleen rekening met de vaststellingen die tijdens de audit zijn gedaan en anticipeert niet op bijkomende opmerkingen die tijdens latere audits zouden kunnen gemaakt worden.
- 📍 In geval van niet-conformiteit kan CERTISYS vragen corrigerende handelingen te treffen of maatregelen opleggen aan de betrokken marktdeelnemer, die in bepaalde gevallen voor de betreffende producten niet langer mag verwijzen naar de biologische landbouw.

Certificaat (in het kader van de biologische productie):

Document afgeleverd overeenkomstig de regels van een certificeringssysteem. Het certificaat slaat op producten of productengroepen. Het geeft aan dat de producten binnen de verschillende categorieën conform zijn met de biologische productiemethode:

- Afkomstig uit de biologische landbouw;
  - In omschakeling naar biologische landbouw;
  - Verwerkte producten: < 95% ingrediënten uit de biologische landbouw (enkel verwijzing naar de biologische landbouw in de ingrediëntenlijst).
- ⇒ Het certificaat geeft het recht op de etikettering van het product volgens de regels die verwijzen naar de biologische productiewijze, op de manier die bepaald wordt door de productcategorie in de regelgeving. Het wordt afgegeven na de audit en certificering en heeft een vervaldatum.

Klachten:

Er bestaan twee soorten klachten:

- 📍 **Klachten van derden gericht aan de marktdeelnemer:** alle klachten die een marktdeelnemer ontvangt met betrekking tot de conformiteit aan de vereisten van de lastenboeken van een bepaald product. Een dergelijke klacht moet opgenomen worden in een register dat ter beschikking van CERTISYS® wordt gehouden; ook de adequate maatregelen die na dergelijke klachten zijn getroffen, worden vermeld in dat register.
- 📍 **Klachten gericht aan CERTISYS®:** iedereen heeft de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij CERTISYS® in geval van ontevredenheid over een activiteit van CERTISYS® of een product dat wij certificeren. Hiervoor is een klachtenformulier beschikbaar [op onze site](#). CERTISYS® verbindt zich ertoe de ontvangst van uw klacht te bevestigen en deze zo snel mogelijk te behandelen.

2. Starten met biologische landbouw

In **Europa** valt de biologische landbouw onder een **Europese regelgeving**:

De Verordening (EU) 2018/848 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad.

De Europese regelgeving wordt **op nationaal niveau aangevuld door regionale regelgeving**:

In Vlaanderen	valt biologische landbouw onder het <i>Besluit van de Vlaamse Regering van 29 oktober 2021 (BVR)</i>
In Wallonië	valt dit onder het <i>Arrêté du Gouvernement Wallon relatif à la production biologique et l'étiquetage des produits biologiques du 13 octobre 2022 (AGW)</i>
In Brussel	valt dit onder het <i>Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 december 2009 (BBR)</i> en het <i>Brussels Ministerieel Besluit van 5 juni 2013</i> voor de goedkeuring van het lastenboek catering.
In het GH Luxemburg	valt dit onder het <i>Règlement Grand-ducal van 1st december 1992</i> .

Krachtens die regelgeving moet elke marktdeelnemer (producent, verwerker, importeur, verkooppunt, distributeur) die naar de biologische landbouw verwijst:

1. Zich informeren over de regels inzake biologische productie

→ Om de bioregelgeving te kunnen naleven is het noodzakelijk:

- In het bezit te zijn van de regelgeving;
- Zich te informeren bij de biologische landbouwinstanties: beroepsverenigingen, consultants voor biologische landbouw, proefcentra, ...
- Technische documentatie te raadplegen.

TOOLS CERTISYS

CERTISYS® heeft verschillende tools voor marktdeelnemers ontwikkeld om de informatie toegankelijker te maken.

Via onze website www.CERTISYS.eu kan u de verschillende regelgeving en normen, praktische gidsen en specifieke informatie die van toepassing is voor uw activiteit terugvinden.

2. Zijn activiteit kennisgeven en zich verbinden tot het naleven van de regelgeving

Om zich aan te sluiten tot het biologische controlesysteem, moet een marktdeelnemer een certificering bij CERTISYS® aanvragen door het versturen van de volgende documenten:

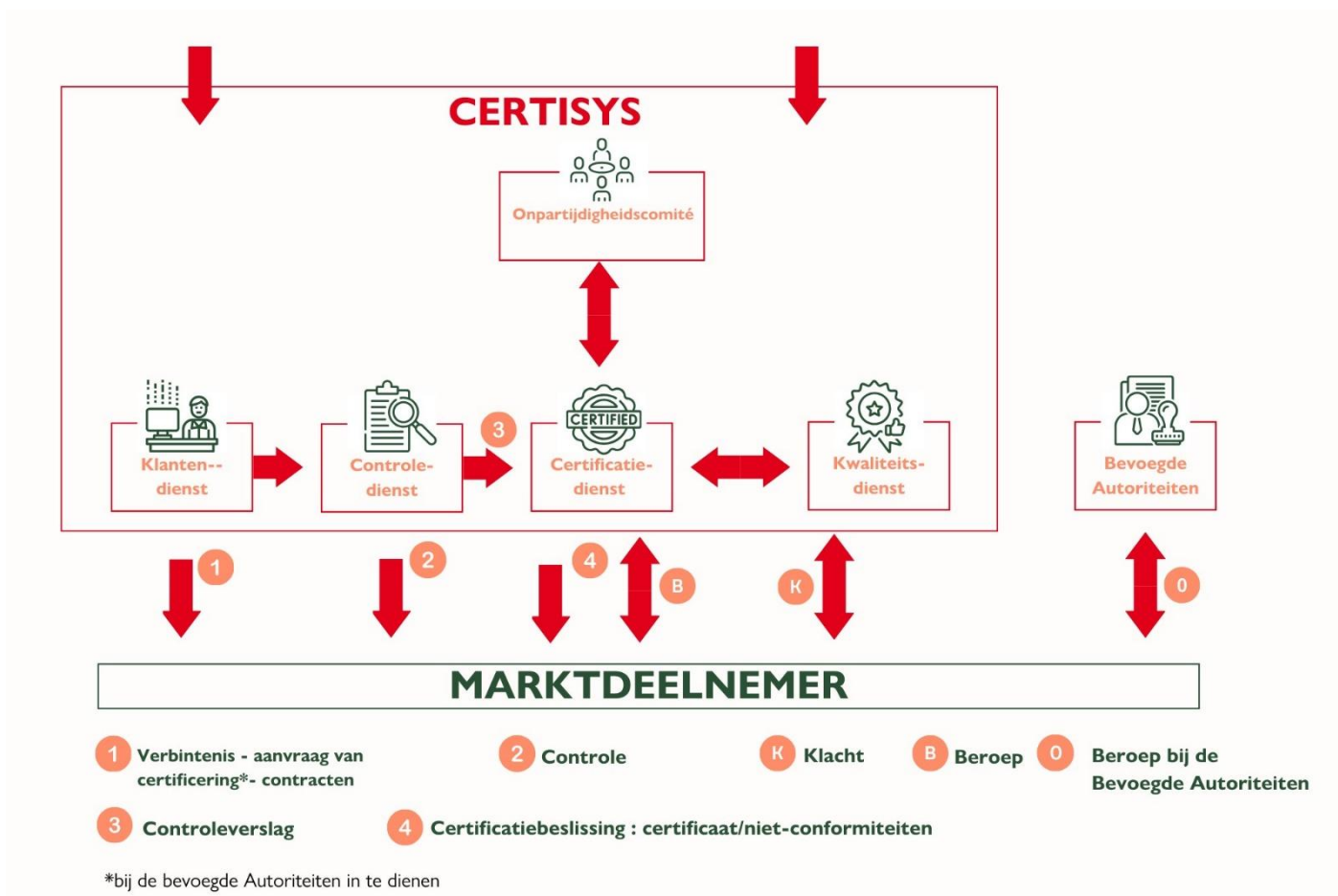
- Een contract van dienstverlening van CERTISYS®;
- Een aanvraag formulier voor certicering van CERTISYS®;
- Een kennisgeving bij de bevoegde autoriteit.

3. Zijn activiteit laten controleren

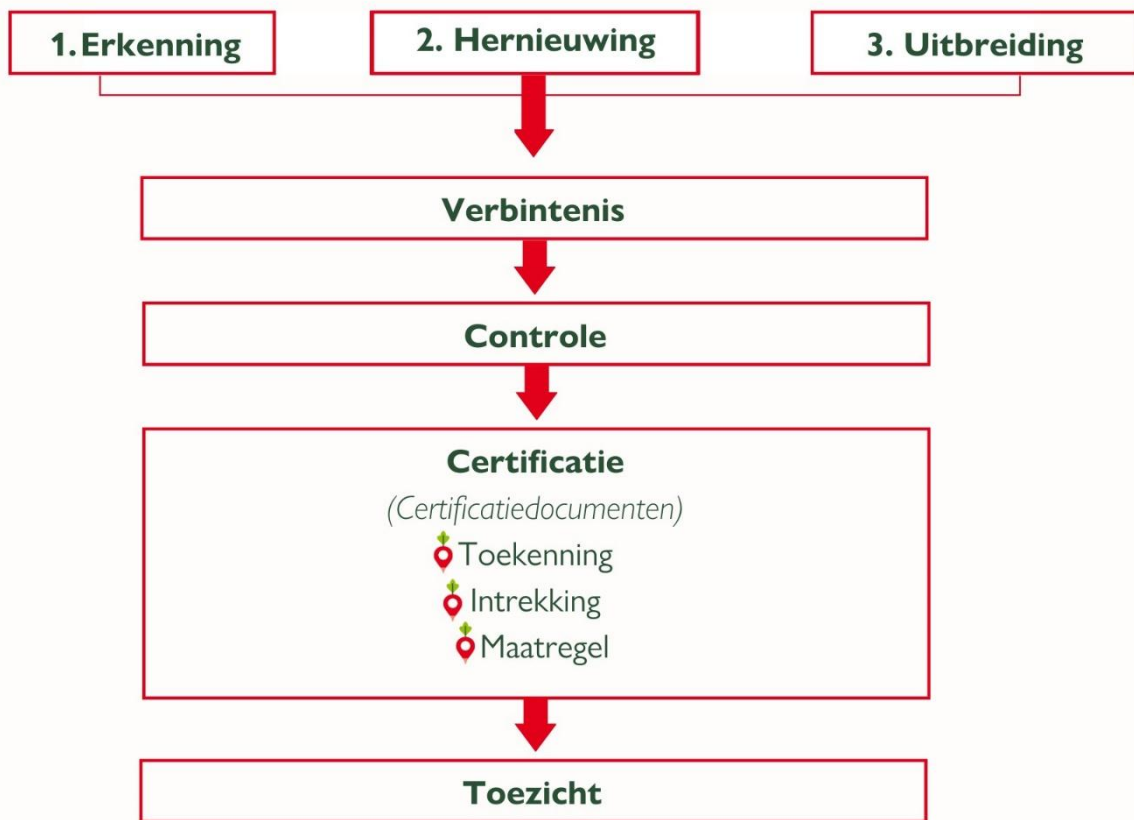
→ CERTISYS is in de drie Belgische Gewesten en in het Groothertogdom Luxemburg **erkend** voor het verrichten van de controles en het afleveren van certificaten op het vlak van de biologische landbouw.

3. Schema van het certificeringsproces

Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie	
Accreditatie ISO 17065 door BELAC als certificatieorgaan voor producten (PROD).	
België (BE-BIO-01)	G-H-Luxembourg (LU-BIO-06)
Erkenning als controleorgaan (Belgisch Staatsblad van 19/09/92) Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest Ministerie van het Waalse Gewest Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	Erkenning als controleorgaan Ministerieel besluit van 13/09/2000 van het Ministerie van landbouw

4. Certificeringsprocedure

- ☑ Alle **marktdelnemers** hebben toegang tot de diensten van het certificeringsorgaan.
- ☑ De **vergoeding** van de prestaties van CERTISYS wordt gefactureerd op grond van een vooraf vastgesteld tarief dat online raadpleegbaar is en aan de marktdelnemer wordt megedeeld. De procedures worden op **niet-discriminerende wijze** uitgevoerd.
- ☑ Derde personen of organisaties mogen de resultaten van de verrichte inspecties niet beïnvloeden.

4.1 Initiële audit: accreditatie

Iedere marktdelnemer die aan het officiële certificeringsproces voor producten uit de biologische landbouw wil beginnen, moet:

- 📍 Het document “**verbintenisformulier**” invullen waarmee hij zich ertoe verbindt de regelgeving na te leven en officieel als marktdelnemer te worden geregistreerd.
- 📍 Met CERTISYS® een **dienstverleningscontract** afsluiten om gecontroleerd en gecertificeerd te worden
- 📍 Een officiële kennisgeving van zijn activiteit indienen bij de bevoegde autoriteit van zijn regio.

Er bestaan 7 categorieën van marktdelnemers. Het is belangrijk om uw activiteit voor de overeenkomstige categorie te melden:

- 1) **Producenten**: dit zijn marktdelnemers die hun activiteiten als landbouwer willen aanmelden: veeteelt, groententeelt, fruitbomen, groenbemesting, braakliggende percelen, paddenstoelen en natuurreservaten, ...

- 2) **Bereiders:** dit zijn marktdeelnemers die grondstoffen aankopen en verwerken voor ze als bio te verkopen.
  - a. **Een verwerker/conserveerder:** voor marktdeelnemers die producten kopen, ze verwerken of conserveren en ze als biologisch in de handel brengen. Deze categorie omvat ook slachthuizen.
  - b. **Een verpakker:** voor marktdeelnemers die producten kopen, de verpakking veranderen en het product als biologisch op de markt brengen.
  - c. **Een etiketteerder:** voor marktdeelnemers die een etiket met hun naam gebruiken op producten die reeds verpakt zijn en waar de naam van de fabrikant niet op voorkomt.
- 3) **Verdelers:**
  - a. **Een distributeur (groothandelaar) (B2B):** voor ondernemers die bulkgoederen of voorverpakte producten kopen en doorverkopen zonder de inhoud, verpakking of etikettering van de producten te wijzigen, en die zich bezighouden met handel, distributie en/of groothandel.
  - b. **Een distributeur (detailhandelaar) (B2C):** voor marktdeelnemers die onverpakte of voorverpakte producten rechtstreeks aan de eindverbruiker verkopen.
- 4) **Een importeur:** voor marktdeelnemers die biologische producten van buiten de EU invoeren.
- 5) **Een exporteur:** voor marktdeelnemers die biologische producten uitvoeren naar een land buiten de EU.
- 6) **Een cateraar:** voor marktdeelnemers die biologische producten bereiden in restaurants, ziekenhuizen, kantines, scholen of andere soortgelijke bedrijven. De maaltijden worden op de plaats van bereiding genuttigd en/of door de eindverbruiker meegenomen en/of aan huis bezorgd. De activiteiten betreffen zowel sociale catering (kantines, schoolrestaurants, enz.) als commerciële catering (restaurants, traiteurs, cafetaria's, hotels, enz.).
- 7) **Een opslaghouders:** voor marktdeelnemers die biologische of omschakelingsproducten opslaan die niet door henzelf zijn geproduceerd of bereid.

De marktdeelnemers kunnen worden gecertificeerd voor verschillende activiteiten (bijv. producent en distributeur).

4.2 Hernieuwingsaudit

Het contract is geldig voor het **lopende kalenderjaar** en wordt stilzwijgend verlengd voor de volgende jaren.

Elk jaar wordt een hernieuwingsaudit uitgevoerd om de certificering van de marktdeelnemer te behouden of te verlengen.

Alleen voor de producenten:

Elk jaar moeten de producenten de BIO-aangifte naar behoren ingevuld terugsturen om de kennisgeving van hun percelen bij te werken en hun teeltprogramma mee te delen. Deze communicatie is van essentieel belang om CERTISYS® in staat te stellen de op het certificaat vermelde producten up-to-date te houden.

4.3 Uitbreiding of beperking van het toepassingsgebied van de certificering

Onder uitbreiding en beperking verstaat men bij een:

1) **Producent:**

Elke wijziging aan de eenheid: percelen, teelttype, opslag- en productieruimten en/of oogstruimten, plaatsen waar verwerkt en/of verpakt wordt.

Bij toename of afname van de oppervlakte

Elke perceelwijziging dient absoluut zo snel mogelijk schriftelijk aan CERTISYS® meegedeeld te worden aan de hand van een aangepaste verzamelaanvraag. Er wordt geen rekening gehouden met telefonische aangiftes.

Voor producenten uit Vlaanderen: Landbouwers die hun productie wensen te laten certificeren, moeten vanaf 2022 verplicht jaarlijks een verzamelaanvraag indienen bij het Departement Landbouw en Visserij. Dit houdt verband met de nieuwe biowetgeving die in werking is getreden sinds 1 januari 2022. Enkel percelen en teelten die aangegeven zijn in de verzamelaanvraag kunnen gecertificeerd worden door een biocontroleorgaan. Voor meer informatie: <https://lv.vlaanderen.be/nl/bio/wetgeving/verzamelaanvraag>

2) Bereider/Verdeler:

Elke wijziging aan de eenheid: installaties gebruikt voor het verwerken, verpakken en opslaan van de landbouwproducten voor en na de verrichtingen en nieuwe producten wanneer het gaat om een nieuw proces, nieuw(e) recept(en), een nieuwe werkplaats of een nieuw procedé).

3) Importeur

De invoer van in de [desbetreffende publicatie](#) vermelde risicoproducten moet altijd aan de controle instantie worden gemeld.

In geval van uitbreiding moet CERTISYS® tijdig op de hoogte worden gebracht, zodat het de nodige controles kan uitvoeren en de betrokken producten kan certificeren.

5. Kwaliteitssysteem

CERTISYS® is geaccrediteerd door de Belgische Accreditatie-instelling BELAC (onder de verantwoordelijkheid van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie) op grond van de norm :

⇒ **ISO 17065** voor certificeringsorganen;

Onze accreditatie geldt voor de Europese verordening inzake de biologische landbouw in België en in het Groothertogdom Luxemburg.

CERTISYS® wordt voor de correcte toepassing van die normen dus op zijn beurt gecontroleerd.

Het bedrijf CERTISYS® heeft zich immers tot doel gesteld een internationaal erkend controleorgaan te zijn door het ontwikkelen van een geloofwaardig controle- en certificatiesysteem om een vertrouwensklimaat te ontwikkelen en te onderhouden met de verschillende actoren, van professionelen tot consument.

Om die doelstellingen te bereiken hebben we een kwaliteitssysteem uitgebouwd. Dat vraagt van onze organisatie:

Betrouwbaarheid, hoofdzakelijk door de bepalingen van de ISO-normen na te leven;

- 📍 **Bekwaamheid** en **onpartijdigheid** van ons team bij de behandeling van dossiers. Beide worden gewaarborgd door het naleven van de procedures die elke fase van de controle en de certificering beschrijven. Ons **Onpartijdigheidscomité** heeft onder andere als opdracht op de correcte werking van onze organisatie toe te zien;
- 📍 Gebruik van **aangepaste technieken** naargelang van de verschillende noden;
- 📍 **Voortdurend onderzoek** met het oog op de verbetering van onze werking, het vervolmaken van onze vaardigheden en het omgaan met nieuwe situaties;
- 📍 De noodzakelijke middelen (met name met betrekking tot het aanwerven van een toereikend aantal geschoolde en bekwame personeelsleden) inzetten en toch **de kosten** voor controle en certificatie **in de hand houden**.

6. Het Onpartijdigheidscomité

Om de **onafhankelijkheid** en de **onpartijdigheid** van de certificeringshandeling te waarborgen, beschikt CERTISYS® over een **Onpartijdigheidscomité**.

Het comité is aangesteld om elke mogelijke neiging van de kant van CERTISYS® tot commerciële of andere praktijken die de objectiviteit van de controles en de certificering in gevaar zouden kunnen brengen, te voorkomen.

De leden worden gekozen uit diegenen die de bij het certificeringsproces betrokken belangen vertegenwoordigen, zonder dat er sprake is van overheersende belangen en waardoor alle betrokken partijen op een zinvolle manier kunnen deelnemen aan de uitwerking van beleidslijnen en beginselen met betrekking tot de inhoud en de werking van het certificeringssysteem.

7. Certificering: betrouwbaar en nauwkeurig

In samenwerking met de controle instanties en de biologische sector hebben de bevoegde autoriteiten een geharmoniseerde gemeenschappelijke catalogus van maatregelen opgesteld voor alle marktdeelnemers die gecontroleerd worden volgens de biologische productiemethode.

Deze gemeenschappelijke catalogus van maatregelen bestaat uit **verschillende maatregelen** die uiteenlopen van een **gewone opmerking** tot de **totale opschorting** (zie verder).

Dankzij deze gradatie kunnen de maatregelen afgestemd worden op alle niet-conforme situaties en:

- 📍 Kunnen de mogelijke situaties nauwkeurig worden beschreven,
- 📍 Kan de certificeringsverantwoordelijke op aanraden van het certificeringsteam de meest gepaste maatregel opleggen.

De gemeenschappelijke catalogus van maatregelen maakt een onderscheid tussen niet-conforme situaties:

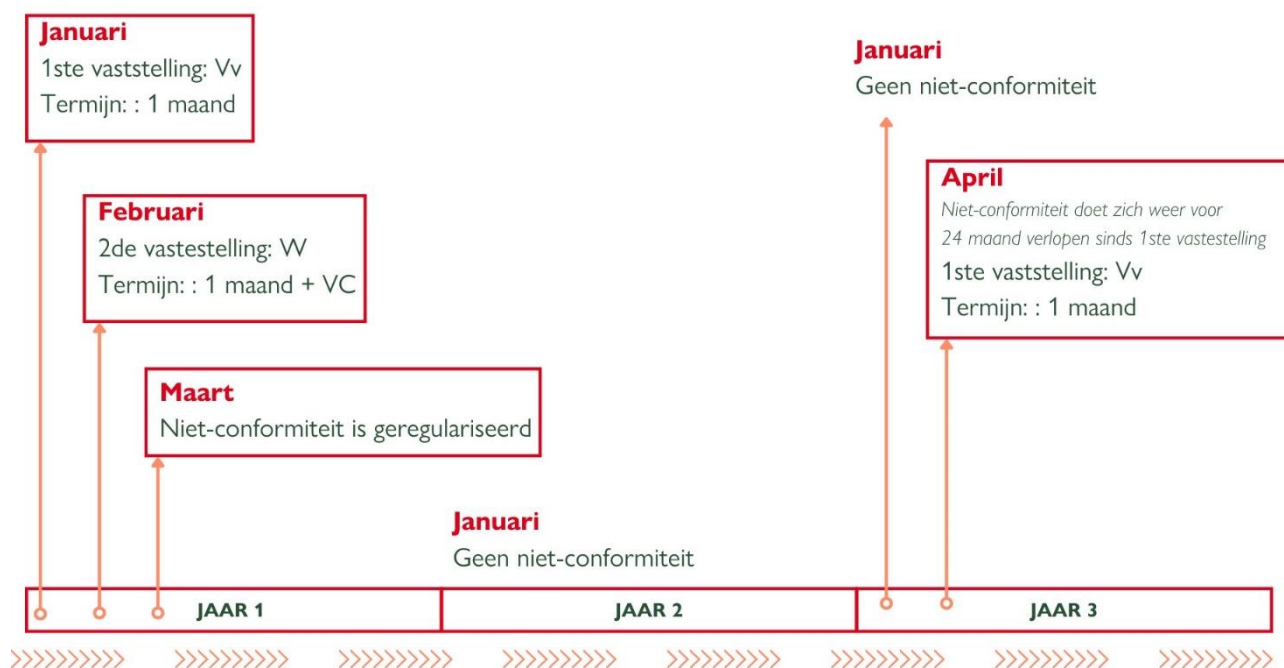
- 📍 **Die gevolgen hebben voor de benaming 'biologische landbouw' van het product:** het product mag niet meer worden beschouwd als afkomstig uit de biologische landbouw, het product wordt gedeclasseerd.
- 📍 **Die niet meteen afbreuk doen aan het biologisch statuut van het product** maar binnen een bepaalde termijn corrigerende maatregelen vereisen.

De maatregelen worden **trapsgewijs** opgelegd en volgen daarbij de opeenvolgende vaststellingen van niet-conformiteit. Elke vaststelling leidt tot een overeenkomstige maatregel, afhankelijk van de voorgeschiedenis van de marktdeelnemer.

Wanneer een eerste vaststelling van een niet-conformiteit wordt gevolgd door de vereiste **verbetering** door de marktdeelnemer binnen de door CERTISYS® opgelegde termijn en indien binnen de 24 maanden na de eerste vaststelling geen gelijkaardige niet-conformiteit wordt vastgesteld, wordt de eerste vaststelling niet meer in aanmerking genomen voor het bepalen van latere maatregelen.

Voorbeeld:

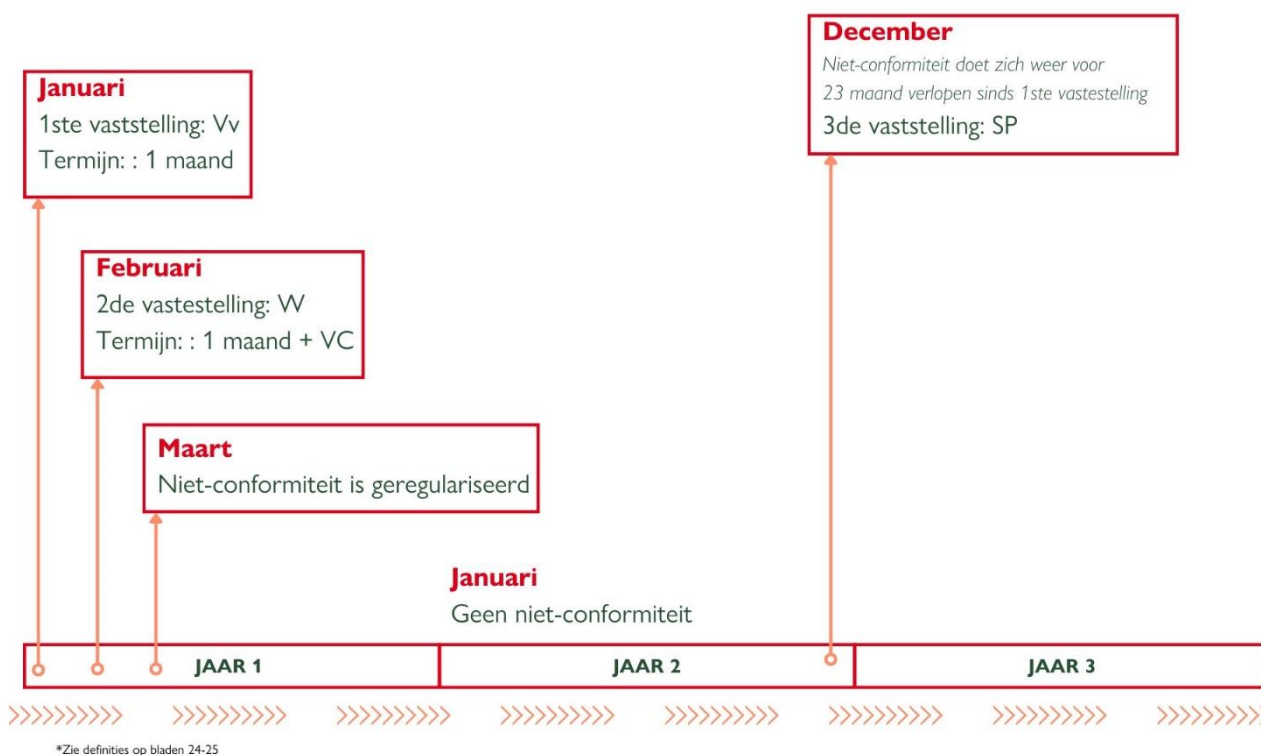
Trapsgewijze maatregel : Vv / W / SP*
Situatie 1

*Zie definities op bladen 24-25

Trapsgewijze maatregel : Vv / W / SP*

Situatie 2

Gemeenschappelijke catalogus van maatregelen

Opmerking

GO

Gewone opmerking

Een gewone opmerking wordt gebruikt bij een kleine onregelmatigheid of tekortkoming.

Vraag om verbetering

Vv

Vraag om verbetering

Een vraag om verbetering preciseert de vastgestelde onregelmatigheid, de verwachte verbetering en de termijn waarbinnen die verbetering een feit moet zijn.

Waarschuwing

W

Een waarschuwing gaat gepaard met het vermelden van de maatregel die zal worden toegepast indien de marktdeelnemer er geen rekening mee houdt om de tekortkoming te verhelpen. **Een vraag om verbetering die niet nageleefd wordt binnen de opgelegde termijn wordt altijd gevolgd door een waarschuwing.**

Verscherpte Controle

VC	Verscherpte controle wordt systematisch toegepast wanneer een waarschuwing werd gegeven. Deze maatregel gaat gepaard met een factuur voor een forfaitair bedrag ten laste van de marktdeelnemer.
-----------	--

Schorsingen

SP	<p>Schorsing product:</p> <p>De marktdeelnemer krijgt voor een bepaalde tijd het verbod om een bepaald product op de markt te brengen met vermeldingen die verwijzen naar de biologische productiemethode.</p>
SB	<p>Schorsing bedrijf:</p> <p>De marktdeelnemer krijgt voor een bepaalde tijd een volledig verbod om producten op de markt te brengen met vermeldingen die verwijzen naar de biologische productiemethode.</p>

Declasseringen

	Een declassering is een bewarende en preventieve maatregel om de sector te vrijwaren, ook al vormt dat voor de marktdeelnemer een verlies dat kan worden aangevoeld als een sanctie.
DP	<p>Declassering perceel:</p> <p>Declassering van het statuut van een perceel, zodat dit gedurende een bepaalde tijd geen bioteelten meer kan produceren.</p>
DL	<p>Declassering lot:</p> <p>Een welbepaald lot van producten verliest voorgoed het statuut dat verwijst naar de biologische landbouw.</p>
DAN	<p>Declassering van een dier:</p> <p>De producten van het betrokken dier worden niet in de handel gebracht met een verwijzing naar de biologische productiemethode. Het betrokken dier begint aan een nieuwe omschakelingsperiode.</p>

Krachtens artikel 42, lid 2, van Verordening (EU) 2018/848 kan het besluit tot opschorting van de certificering ten aller tijde worden toegepast wanneer een duidelijke inbreuk wordt vastgesteld.

“In geval van ernstige, herhaalde of voortdurende niet-naleving zorgen de bevoegde autoriteiten en, in voorkomend geval, de controleautoriteiten en de controleorganen ervoor dat aan de betrokken exploitanten of groepen exploitanten, naast de in lid 1 neergelegde maatregelen en eventuele passende maatregelen die met name overeenkomstig artikel 138 van Verordening (EU) 2017/625 worden genomen, een verbod wordt opgelegd om gedurende een bepaalde periode producten met een vermelding met betrekking tot de biologische productie in de handel te brengen, en dat hun in artikel 35 bedoeld certificaat, naargelang het geval, wordt opgeschort of ingetrokken.”

De gegeven voorbeelden houden niet in dat CERTISYS® niet het recht heeft om het even welke maatregel die het gunstig acht op te leggen, rekening houdend met de vastgestelde praktijken.

Wanneer een marktdeelnemer van controleorgaan verandert, neemt het nieuwe controleorgaan de door het oude controleorgaan toegepaste maatregelen in aanmerking op grond van de uitgewisselde gegevens.

De ingebruikneming van de gemeenschappelijke catalogus van maatregelen is bedoeld om de marktdeelnemers positief te laten evolueren naar een juiste toepassing van de regels, ook al zijn maatregelen soms noodzakelijk om niet-conforme producten van de markt te halen.

Declassering of opschorting

- **Wanneer een onregelmatigheid wordt vastgesteld** met betrekking tot het naleven van de lastenboeken, dient men elke verwijzing naar de biologische productiewijze te verwijderen van het hele lot of de hele productie die door de onregelmatigheid is getroffen. Bij twijfel mogen op initiatief van de controleur die de onregelmatigheid vaststelt voorlopige bewarende maatregelen genomen worden.
- **Bij vaststelling van een duidelijke inbreuk of inbreuk met langdurige gevolgen** moet de betrokken marktdeelnemer verboden worden producten met vermeldingen die verwijzen naar de biologische productiewijze op de markt te brengen gedurende een door CERTISYS® bepaalde periode.

8. Beroepsprocedure

Elke certificeringsbeslissing kan, in geval van onenigheid van de marktdeelnemer, het voorwerp uitmaken van een beroep dat wordt ingediend bij de Certificatiedienst van CERTISYS®. Alleen de marktdeelnemer (natuurlijke persoon of rechtspersoon) kan een beroep indienen. Een eventueel beroep schorst de betrokken beslissing niet: deze blijft van toepassing gedurende de hele procedure.

Om ontvankelijk te zijn, moet het beroep worden ingediend bij de Certificatiedienst van CERTISYS®:

- Via het **beroepsformulier** (beschikbaar op onze website www.certisys.eu)
- Per **aangetekende brief** of per **e mail naar certification@certisys.eu** ;
- Binnen **30 kalenderdagen** vanaf de verzendsdatum van het certificeringsschrift ;

Als het beroep ontvankelijk is, wordt het onderzocht door het **Beroepscomité**: een team binnen CERTISYS® dat samen komt en het beroep bestudeerd op basis van het volledige dossier van de marktdeelnemer. De nieuwe elementen die tijdens het beroep worden aangebracht, worden met bijzondere aandacht geëvalueerd door het Beroepscomité.

Het team bestaat minstens uit een beslissingsbevoegde voor certificering die niet betrokken was bij de initiële beslissing, de operationeel verantwoordelijke en de sectorverantwoordelijke van de controle dienst of een van hun afgevaardigden. Het personeel dat de evaluatie en de oorspronkelijke certificeringsbeslissing heeft uitgevoerd, neemt niet rechtstreeks deel aan de besluitvorming.

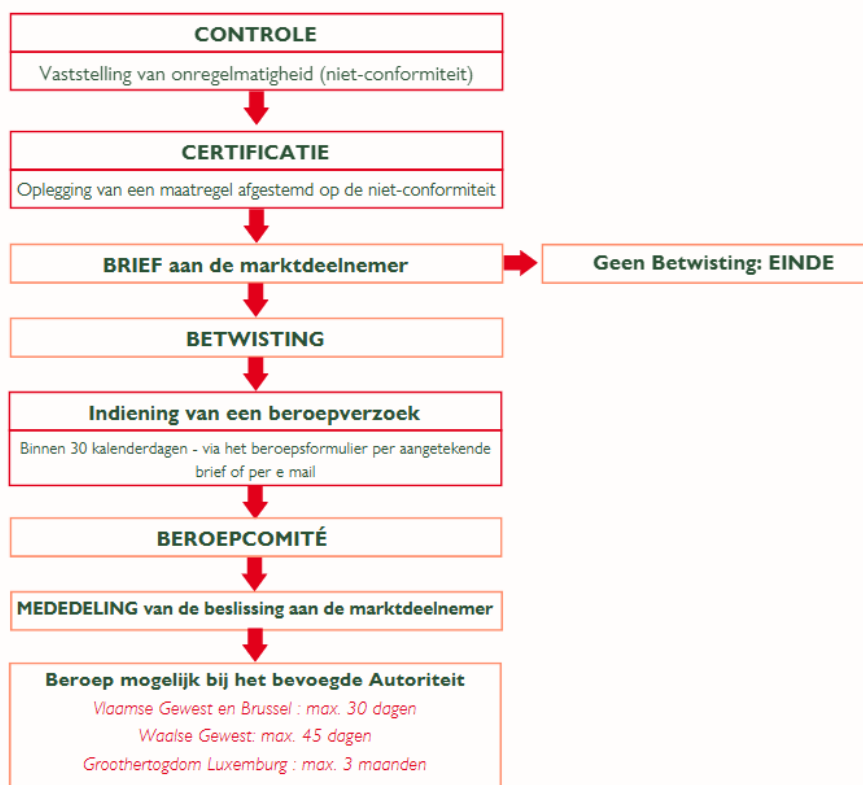
De marktdeelnemer kan, indien hij/zij hierom verzoekt, door CERTISYS® worden gehoord. Het Beroepscomité brengt een advies uit en de beslissingsbevoegde neemt vervolgens een beslissing. Deze wordt zo snel mogelijk aan de marktdeelnemer meegedeeld.

Na afloop van deze stap heeft de marktdeelnemer nog de mogelijkheid om een administratief beroep in te dienen bij de bevoegde overheid. De marktdeelnemer moet dan zijn verweer indienen

door middel van een aangetekend schrijven aan de bevoegde overheid, binnen de in de van kracht regelgeving vastgestelde termijn:

- Waals Gewest: **45 dagen** vanaf de ontvangstdatum van de brief waarin het besluit waartegen beroep wordt aangetekend, wordt meegedeeld (*Besluit van de Waalse Regering van 13 oktober 2022, artikel 24*).
- Brussels Hoofdstedelijk Gewest: **30 dagen** vanaf de ontvangstdatum van de brief waarin het besluit waartegen beroep wordt aangetekend, wordt meegedeeld (*Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 december 2009, artikel 13*).
- Vlaamse Gewest: **30 dagen** na de dag waarop het controleorgaan de beslissing over het beroep heeft verzonden (*Besluit van de Vlaamse Regering van 29 oktober 2021, artikel 65*).
- Groothertogdom Luxemburg: **3 maanden** vanaf de datum van de mededeling van de beslissing waartegen beroep wordt aangetekend.

Procedureschema:

CERTISYS®

Guidensporenpark – B-9820 Merelbeke

Tel.09 245 82 36

info@CERTISYS.eu - www.CERTISYS.eu

CERTISYS® – Alle rechten voorbehouden.

Verantwoordelijke uitgever: Franck BRASSEUR – General Manager CERTISYS®

N°Doc: GT001 – N° versie: 04 (laatste update: 01/04/2026)

Vervangt: PU4405n13